

Natuurtoets bosontwikkeling twee percelen Asperen

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en aan
het beleid van het GNN/ GO

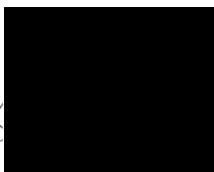
Natuurtoets bosontwikkeling twee percelen Asperen

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en het beleid van het GNN/ GO

Status uitgave: concept

Rapportnummer: 22-086
Projectnummer: 22-0104
Datum uitgave: 21 maart 2022
Projectleider: drs. ing. [REDACTED]
Tweede lezer: ir. [REDACTED]
Naam en adres opdrachtgever: Gemeente West Betuwe
Postbus 112
4190 CC Geldermalsen
Referentie opdrachtgever: Mail dd. 28 februari 2022
Akkoord voor uitgave: ir. [REDACTED]
Paraaf:

Graag citeren als: Hille Ris Lambers, I., 2022. Natuurtoets bosontwikkeling twee percelen Asperen. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en het beleid van het GNN/ GO. Bureau Waardenburg, rapportnr. 22-aaa. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: natuurtoets, bosontwikkeling, Wet natuurbescherming, GNN/GO.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv.

Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente West Betuwe

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Voorwoord

Gemeente West Betuwe bereidt een bestemmingsplanwijziging voor, voor bosontwikkeling op twee percelen in Asperen. Gemeente West Betuwe wil weten of deze ingreep effecten kan hebben op beschermde soorten en beschermde gebieden en of (significante) effecten op deze gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Gemeente West Betuwe heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de Wet natuurbescherming en het Gelders Natuur Netwerk en Gelderse Ontwikkelingszone (GNN en GO). In voorliggend rapport zijn de effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor zover negatieve effecten aan de orde zijn, zijn maatregelen aangegeven om negatieve effecten op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden te voorkomen of te verzachten.

Dit rapport is te beschouwen als de oriëntatiefase van de Passende beoordeling, zoals omschreven in de Wet natuurbescherming. De voorgenomen bosontwikkeling is ook aan het beleid voor het GNN en GO getoetst.

Ingrid Hille Ris Lambers heeft dit rapport geschreven. Zij is door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door haar uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

De opdracht namens de Gemeente West Betuwe begeleid door [REDACTED] van Bugel Hajema. Wij danken haar voor de prettige samenwerking.

Inhoud

Voorwoord	4	
1 Inleiding		6
1.1 Aanleiding en doel		6
1.2 Aanpak toetsing Wet natuurbescherming		6
1.3 Ligging ten opzichte van GNN /GO		7
1.4 Verantwoording		8
2 Plangebied en voorgenomen ingreep		9
2.1 Plangebied		9
2.2 Voorgenomen ingreep		10
3 Gebiedsbescherming		11
3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden		11
3.2 Toetsing aan GNN / GO		11
4 Soortenbescherming		13
4.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn		13
4.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn		13
4.3 Beschermingsregime andere soorten		15
5 Effecten op beschermde soorten		17
5.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn		17
5.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn		17
5.3 Beschermingsregime andere soorten		17
5.4 Beoordeling Wet natuurbescherming		17
6 Conclusies		18
7 Literatuur		19
Bijlage I Wettelijk kader		20
Bijlage II Instandhoudingsdoelen Lingegebied en Diefdijk-Zuid		27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente West Betuwe bereidt de bestemmingsplanwijziging voor, voor bosontwikkeling op twee percelen in Asperen. Noodzakelijk is om te weten of, en zo ja hoe met deze ingreep rekening moet worden gehouden met de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Gelders Natuurnetwerk.

Concreet wil de gemeente West Betuwe weten of als gevolg van dit project significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk (GNN) op voorhand kunnen worden uitgesloten en of het project effecten kan hebben op beschermde soorten.

De Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er in geval van beschermde gebieden een vergunning nodig of in geval van beschermde soorten ontheffing nodig voor het overtreden van een verbodsbepaling. In specifieke gevallen geldt een vrijstellingsregeling.¹

In dit rapport wordt verslag gedaan van bronnenonderzoek, en de bepaling van de effecten op Natura 2000-gebieden (uitgezonderd stikstofdepositie).

Het doel van het onderzoek is te bepalen of de ingreep kan leiden tot overtredingen van de regels uit de Wet natuurbescherming. Als dat voor beschermde gebieden het geval is, wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs een vergunning kan worden verkregen of dat een Passende Beoordeling nodig is om hier antwoord op te kunnen geven. Als overtreding ten aanzien van beschermde soorten aan de orde is wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs ontheffing kan worden verkregen.

1.2 Aanpak toetsing Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming (Wnb)

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking. De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per

¹ Zie voor de doelstelling en regels van de Wet natuurbescherming het wettelijk kader in de bijlage.

ADC-toets: toets op Alternatieven, Dwingende reden van groot openbaar belang, Compensatie.

Dit betreft soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Brochure: Soortenbescherming

beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet (zie ook Bijlage 1).

Natura 2000-gebieden

Voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een verkennend onderzoek naar de effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De vraag die onderzocht is, is: bestaat er een reële kans op significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of kan het optreden van significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid worden uitgesloten?

Beschermingsregimes soorten

Voorliggende rapportage beschrijft de effecten van de bosontwikkeling op beschermde soorten planten en dieren in het plangebied en op welke wijze rekening moet worden gehouden met deze soorten. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

De Wet natuurbescherming onderscheidt bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

- *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn* (Wnb § 3.1),
- *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* (Wnb § 3.2)¹ en
- *Beschermingsregime andere soorten* (Wnb § 3.3).

Voor soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (Wnb Art 3.10 lid 2a).

In dit rapport wordt onderscheid gemaakt in 'vogels', soorten beschermd middels de Habitatrichtlijn (Wnb § 3.2) en 'andere soorten' (Wnb § 3.3).

Houtopstanden

Met de ingreep worden geen houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden zoals vermeld in Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming zijn dus niet van toepassing.

1.3 Ligging ten opzichte van GNN /GO

Het plangebied grenst aan het GNN. Het plangebied zelf maakt geen deel uit van het GNN. Het plangebied ligt evenmin binnen het GO. In onderhavig rapport wordt aangegeven in hoeverre een toetsing aan het GNN / GO voor de uit te voeren bosontwikkeling noodzakelijk is.

¹ Dit betreft soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van EZ, versie 1.3 december 2016.

1.4 Verantwoording

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten en de voorgenomen ingreep. De toetsing is opgesteld op basis van het in 2022 uitgevoerde veldwerk, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

Veldbezoek

Het plangebied in Asperen is op 9 maart 2022 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

De in dit rapport gepresenteerde gegevens over beschermde soorten zijn houdbaar tot drie jaar na afronding van het veldonderzoek. Indien de in dit rapport beschreven ingreep wijzigt dan wel wordt uitgevoerd na 2025 kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn.

Bronnenonderzoek

Aanvullend op het veldbezoek heeft bronnenonderzoek plaatsgevonden. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen (gebied met een straal van 3 km rondom het plangebied) is de NDFF geraadpleegd.¹

¹ Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd dd. 8 maart 2022

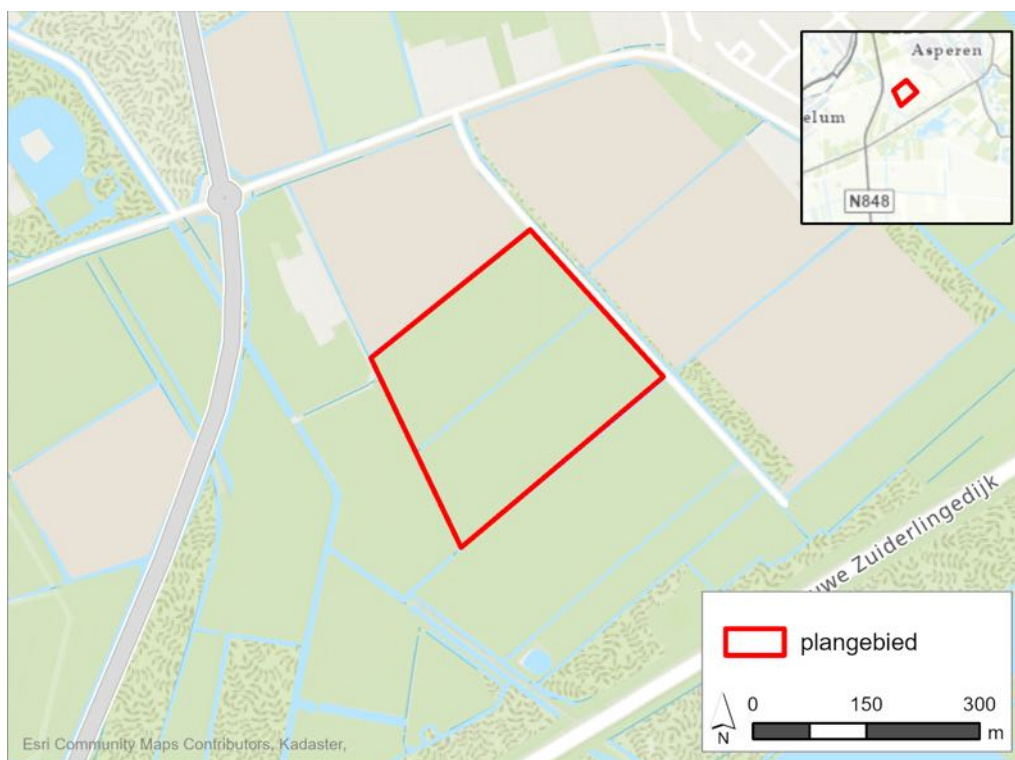

2 Plangebied en voorgenomen ingreep

2.1 Plangebied

Het plangebied betreft twee percelen grasland gescheiden door een perceelsloot met een totale oppervlakte van ruim 8 ha en ligt ten zuidwesten van Asperen in de gemeente West Betuwe. Het plangebied is trapeziumvormig en wordt gebruikt als agrarisch grasland. De grazige vegetatie is eenvormig qua structuur en soorten. Momenteel wordt het niet verpacht. Rondom het gehele plangebied liggen perceelsloten. De sloten liggen relatief diep ingesneden waardoor de taluds steil zijn. De locatie wordt aan de west- en zuidzijde omgeven door andere graslandpercelen; aan noordzijde ligt een akker (die in 2021 in gebruik is geweest als maïsakker). Aan de oostelijke zijde ligt de Nieuwlandweg; een doodlopende klinkerweg. Oostelijk (parallel) aan de klinkerweg loopt een sloot en een strook opgaande beplanting met vooral iepen (met veel uitval). De percelen ten zuiden van het plangebied liggen lager dan het maaiveld in het plangebied.

Ten zuiden van het plangebied bevindt zich de Zuiderlingedijk met onderlangs oobos / moeras. De Zuiderlingedijk vormt onderdeel van Natura 2000-gebied Zuiderlingedijk Diefdijk – zuid.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (rood omlijnd). (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)

Zicht op de planlocatie vanaf de Nieuwlandweg richting noordwest.

2.2 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen ingreep omvat het aanbrengen van bosaanplant.

In het kader van de ingreep wordt beplanting aangevoerd. Voorafgaand aan het inplanten, wordt de bovengrond omgeploegd. De aanplant vindt machinaal plaats. Door de jonge bomen / struiken in het najaar aan te brengen, zal het waarschijnlijk niet nodig zijn water te geven in voorjaar / zomer 2023. In het voorjaar van 2023 wordt eenmalig machinaal gewied. Aan de sloten zijn geen werkzaamheden voorzien.

Planning

Het aanplanten is voorzien in het najaar van 2022. De werkzaamheden zullen circa 1 maand duren.

Mogelijke effecten

In de aanlegfase kan geluid van het materieel circa 100 m buiten het plangebied waar te nemen zijn. Ook als gevolg van het machinaal wieden zijn geluiden op 100 m buiten het plangebied te horen. Machinale bewerkingen van agrarisch grasland (mollengangen dichten, maaien, bemesten en / of vee aan- en afvoeren) zijn qua verstoring vergelijkbaar met de werkzaamheden ten behoeve van de aanplant. Het schonen van de sloten blijft ongewijzigd. Het toekomstig beheer van het bos zal veel extensiever zijn dan regulier graslandbeheer (qua materieel en type werkzaamheden).

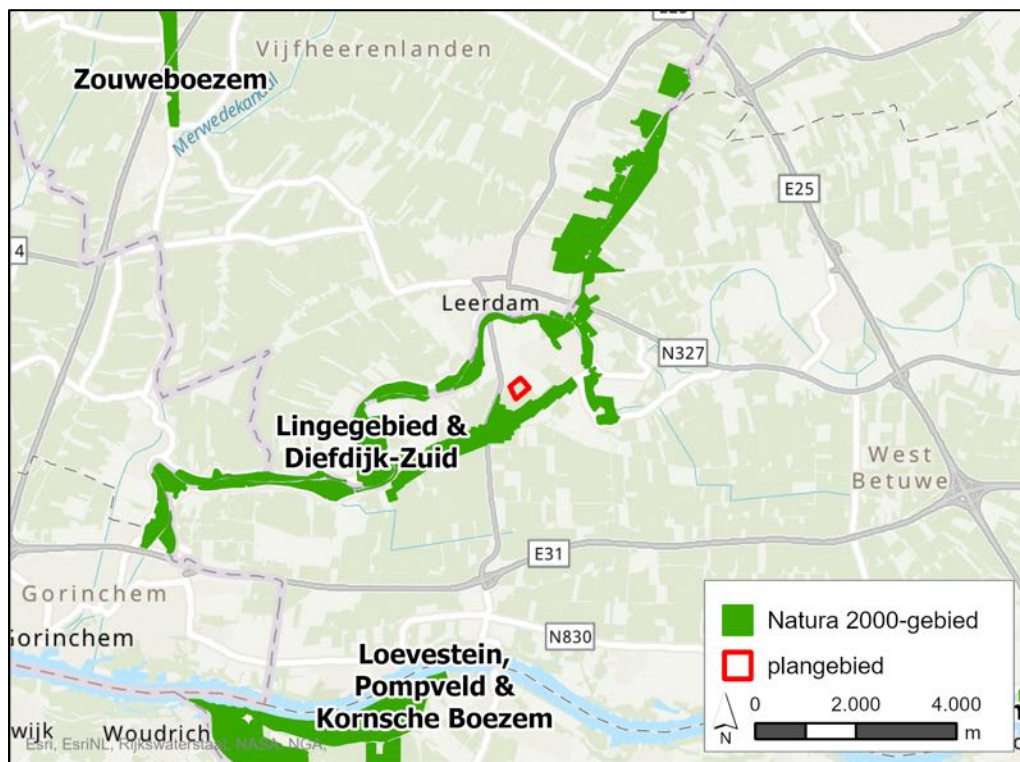
3 Gebiedsbescherming

3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied van de bosontwikkeling valt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Er zijn dus geen directe effecten op habitattypen en / of soorten als gevolg van bijvoorbeeld ruimtebeslag.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Natura 2000-gebied Lingegebied & Diefdijk-Zuid; dit gebied ligt op ca 200 m afstand (zie figuur 3.1). Dit gebied is aangewezen voor een aantal habitattypen en soorten die gebonden zijn aan open water en (moeras)natuur. Zie bijlage 2. Vanwege het agrarisch gebruik en beheer en ontbreken van open water heeft het plangebied geen betekenis voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Lingegebied & Diefdijk -Zuid (zie ook de soortenbeschrijvingen in hoofdstuk 4).

Binnen de invloedssfeer van het project (uitgezonderd de invloedssfeer die de uitstoot van stikstof kan hebben) liggen geen Natura 2000-gebieden; er zijn dan ook geen indirecte effecten op habitattypen en soorten.

Figuur 3.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen).

3.2 Toetsing aan GNN / GO

In figuur 3.2 is de ligging van het plangebied te zien ten opzichte van het GNN.

Figuur 3.2 Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van beheertypen van het GNN.

Het plangebied vormt geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland / Gelders Natuurnetwerk. Op 50 m afstand van het plangebied en verder liggen terreinen met een natuurdoeltype. Het betreft de beheertypen: houtwal en houtsingel; zoete plas, kruiden- en faunarijk grasland, hoog- en laagveenbos; vochtig bos met productie; vochtig en hellinghakhouthagbeuken- en essenbos.

De beschikbaarheid van een groter oppervlak bos draagt bij aan de ontwikkeling van de kernkwaliteiten en soortenrijkdom van omliggende NNN-terreinen. De toekomstige invulling met bos en mogelijk ruigtes en struwelen past goed binnen de ontwikkeldoelen die voor het gebied als geheel zijn gesteld en zijn uitgewerkt in het Provinciaal Inpassingsplan (2018).

De nieuwe functie van de percelen zal daarnaast een gunstige invloed hebben op het functioneren van nabijgelegen GNN-terreinen. Vanwege de beperkte omvang, versnipperde ligging en langgerekte vorm zijn de GNN-terreinen gevoelig voor externe invloeden. Na de bosontwikkeling nemen nadelige externe invloeden van agrarisch gebruik (zoals vermesting, grondbewerking en betreding) af en ontstaat een groter leefgebied voor diverse diersoorten, waaronder kamsalamander, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Negatieve effecten van de bosontwikkeling op het functioneren van naburige GNN-terreinen zijn uitgesloten. Daarnaast sluit de beoogde inrichting aan bij de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN en kan het oppervlakte van het GNN worden vergroot.

4 Soortenbescherming

4.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn¹

Vogels (inclusief soorten met een jaarrond beschermd nest²)

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, ransuil, sperwer, steenuil (NDFF, 2022).

Tijdens het veldwerk zijn de volgende soorten aangetroffen: blauwe reiger, meerkoet, kauw, kraai, graspieper.

Broedgelegenheid voor soorten met een jaarrond beschermd nest ontbreekt vanwege de afwezigheid van opgaande beplanting en gebouwen. Voor de grote gele kwikstaart komt geen geschikt broedhabitat voor; stromend water en geschikte nestplaatsen daarlangs ontbreken. Het plangebied kan onderdeel van jachtgebied vormen van soorten als ransuil, kerkuil, buizerd en havik. Dit zijn allen soorten die jagen op veldmuis en mol en andere vogels (typische soorten van agrarisch grasland). Omdat in de ruime omgeving veel agrarisch grasland voorkomt en deze soorten veelal territoria hebben van vele ha, zal het plangebied geen wezenlijk onderdeel uitmaken van een territorium. Steenuil heeft een kleiner territorium; van steenuil zijn echter geen waarnemingen bekend op minder dan 1 km. Het plangebied zal voor steenuil daarom evenmin wezenlijke betekenis hebben.

Ook voor roek kan het plangebied betekenis hebben als foerageergebied; roek leeft van larven zoals emelten. Voor roek zal het plangebied evenmin van wezenlijke betekenis zijn vanwege de omvang van het plangebied en vele andere agrarische graslanden in de omgeving.

Voor de kievit kan het plangebied geschikt zijn als broedlocatie. De oevers van de sloottaluds bieden geschikt broedhabitat aan soorten als waterhoen, meerkoet, wilde eend en graspieper. Gedurende het broedseizoen (maart – augustus) kunnen enkele exemplaren van deze en andere soorten zich vestigen in de grazige vegetatie en in de oevers van de sloten.

4.2 Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn

Ongewervelden

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn twee waarnemingen van de teunisbloempijlstaart bekend (NDFF, 2022). De waarnemingen zijn afkomstig uit de bebouwde kom van Rhenoy en Asperen. Het plangebied omvat geen vegetaties die van belang zijn voor teunisbloempijlstaart.

¹ Op grond van door het ministerie van EZ verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

² Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Amfibieën

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van heikikker, kamsalamander en rugstreeppad (NDFF, 2022). De dichtstbijzijnde waarneming van heikikker is van de moeraszone onderlangs de Zuiderlingedijk; uit de sloten rondom het plangebied zijn geen waarnemingen bekend. Vanwege het intensieve agrarische beheer van de watergangen zijn deze sloten niet geschikt. Heikikkers komen in de omgeving van het plangebied vooral voor in rietmoerassen. Als landhabitat (winterhabitat) hebben ze voorkeur voor holen en gangen in opgaande beplantingen.

De waarnemingen van kamsalamander die het dichtst bij het plangebied zijn gedaan, liggen op ruim 1 km van het plangebied. De kamsalamander is een kritische soort van visvrije poelen met veel watervegetatie en opgaande beplanting rondom de poel. Dergelijk habitat komt in het plangebied niet voor; de sloten rondom het plangebied vormen geen geschikte voortplantingsplaats voor de kamsalamander vanwege het intensief agrarisch gebruik (ongeschikt landbiotoop) en het voorkomen van vis.

De rugstreeppad komt ten noorden van Leerdam verspreid voor. Ten zuiden van Leerdam zijn enkele waarnemingen gedaan van een enkel dier: de dichtstbijzijnde waarneming is gedaan op ruim een km afstand. De rugstreeppad is een warmte minnende soort die zich voortplant in ondiepe, zonbeschenen wateren zonder vis. De watergangen rondom het plangebied liggen erg diep waardoor ze niet snel opwarmen. Vanwege het intensief agrarisch beheer vormen noch de watergangen, noch de graslandpercelen zelf geschikt leefgebied. Amfibieën van het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* worden uitgesloten in het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van bevers bekend (NDFF, 2021). Bevers komen voor in natuurlijke uiterwaarden en moerassen. In het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor bever. Ook andere soorten van het Beschermingsregime Habitatrichtlijn worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat voor dergelijke soorten en waarnemingen uit de omgeving.

Vleermuizen

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Vanwege het ontbreken van opgaande beplanting en gebouwen in het plangebied worden verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten.

Vliegroutes

Omdat opgaande structuren (zoals beplanting) ontbreken, wordt het voorkomen van vliegroutes uitgesloten.

Foerageergebied

Het plangebied kan bij windluwe omstandigheden door vleermuizen gebruikt worden als foerageergebied maar is vanwege de openheid, de monotone raaigrasvegetatie en het ontbreken van structuurvariatie in het grasland niet van wezenlijk belang. De beplanting

langs de Nieuwlandweg en de Zuiderlingedijk (buiten het plangebied) kan wel van betekenis zijn.

Overige soortgroepen

Het voorkomen van andere soorten van het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* is uit de ruime omgeving niet bekend. Op grond van het ontbreken van geschikt habitat en groeiplaatsen in het plangebied wordt het voorkomen van dergelijke soorten uitgesloten (NDFF, 2022).

4.3 Beschermingsregime andere soorten

Planten

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn geen beschermde soorten planten bekend (NDFF, 2022).

In het plangebied zijn langs de randen ruigtekruiden aangetroffen zoals ridderzuring, brandnetel en veldkers. De grazige vegetatie is rijk bemest en bestaat vooral uit Engels raaigras. In de oevers staan soorten als riet en liesgras. Omdat het plangebied intensief agrarisch beheerd wordt / is, ontbreken potenties voor beschermde soorten. Op grond van aanwezige vegetatie en terreintype wordt het voorkomen van beschermde planten uitgesloten.

Ongewervelden

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden (NDFF, 2022). Vanwege ontbreken van geschikt habitat zoals poelen en beplanting en afwezigheid van waarnemingen wordt het voorkomen van beschermde ongewervelden uitgesloten.

Vissen

Omdat aan de (buiten het plangebied gelegen) sloten geen ingrepen zijn voorzien, wordt het voorkomen van vissen niet besproken.

Amfibieën

Uit de ruime omgeving zijn waarnemingen bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander. Dit betreft algemeen voorkomende, vrijgestelde amfibieënsoorten.

De watergangen rondom het plangebied bieden matig geschikt voortplantingshabitat aan alle genoemde soorten. Ook kan geschikt landhabitat voorkomen in de vorm van muizen- en mollengangen in de oevers en baggerlaag op de bodem van de sloten. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere (niet-vrijgestelde) amfibieën.

Reptielen

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van ringslang en een enkele waarneming van hazelworm (NDFF, 2022). De hazelworm komt voor op zandgronden in structuurrijke heide; voor deze soort ontbreekt geschikt habitat. Het

plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied; het voorkomen van de hazelworm in het plangebied wordt uitgesloten.

Van de ringslang zijn ten noorden van Leerdam enkele waarnemingen bekend. De ringslang is een soort van moerassen en structuurrijke oevers. Hij plant zich voort in broeihopen en verblijft in de winter in gangen in dijklichamen en taluds. Omdat de oevers van de sloten in plangebied niet structuurrijk zijn, er geen gevarieerde beplanting voorkomt of hoogteverschillen, wordt het voorkomen van de ringslang uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van boommarter, bosmuis, bunzing, das, egel, haas, konijn, ree, steenmarter, veldmuis en vos (NDFF, 2022).

Geen van de waarnemingen is in het plangebied gedaan. Soorten als boommarter en hermelijn hebben verblijfplaatsen in bosachtig terrein. In de grazige vegetatie in het plangebied komen geen verblijfplaatsen voor. De grazige vegetatie vormt wel potentieel geschikt leefgebied voor veldmuis, haas, egel, ree en wezel. Tijdens het veldbezoek zijn hollen en gangen (verblijfplaatsen) van veldmuis gezien binnen het plangebied. Ook haas en ree kunnen er voorkomen. Voor ree en haas zal het plangebied onderdeel vormen van een groter leefgebied.

Kleine marterachtigen zoals bunzing en wezel hebben verblijfplaatsen onder dekkingbiedende structuren nodig zoals stronken, hagen, struweel en takkenbossen. Deze soorten hebben veelal territoria van meerdere hectaren; in de strook beplanting langs de Nieuwlandweg (buiten het plangebied) zouden deze soorten verblijfplaatsen kunnen hebben. Steenmarter heeft verblijfplaatsen in stronken of schuurtjes, deze soort komt naar verwachting niet voor in houtwal. Burchten van vos en das zijn daar niet gezien; verblijfplaatsen worden uitgesloten.

Bosmuis, egel, haas, konijn, ree, veldmuis en vos zijn soorten van het 'Beschermsregime andere soorten' waarvoor een vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen.

Tabel 4.1 Beschermden soorten in plangebied bosontwikkeling en hun beschermingsregime.

Soort	Functie	Wnb*
Diverse vogels (zonder jaarrond beschermd nest):	Broedlocaties, foerageerfunctie	§ 3.1
Vleermuizen	Onderdeel foerageergebied zonder wezenlijke betekenis	§ 3.2
Vrijgesteld: Veldmuis, haas, vos, amfibieën:	Verblijfplaats, voortplantingsplaats	§ 3.3
Niet vrijgesteld: Wezel, bunzing:	Onderdeel leefgebied zonder wezenlijke betekenis	

**Beschermsregime conform de betreffende paragraaf in de wet (Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, andere soorten).*

5 Effecten op beschermde soorten

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de werkzaamheden op soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en het Beschermingsregime andere soorten.

5.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Er gaan geen jaarrond beschermde vogelnesten verloren en evenmin is er sprake van mogelijke verstoring van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats.

Omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, wordt het verstoren of vernietigen van nesten voorkomen.

5.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Op vleermuizen treden geen effecten op omdat het plangebied geen bijzondere betekenis heeft. Als gevolg van de ontwikkeling van de bosontwikkeling zal het plangebied waardevoller worden als foerageergebied als gevolg van een gevarieerdere begroeiing en toename van structuren zoals beplantingsranden en oeverbegroeiing.

Negatieve effecten op andere soorten van het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* treden niet op omdat het plangebied voor dergelijke soorten namelijk geen (essentiële) betekenis heeft.

5.3 Beschermingsregime andere soorten

Als gevolg van werkzaamheden in het plangebied kunnen verblijfplaatsen van vrijgestelde amfibieën en de veldmuis worden verstoord of verloren gaan. Ten aanzien van soorten die de grazige vegetatie als onderdeel van het leefgebied gebruiken, worden geen verbodsbepalingen overtreden.

5.4 Beoordeling Wet natuurbescherming

- Verblijfplaatsen van de veldmuis kunnen verloren gaan als gevolg van de grondbewerking. De veldmuis betreft een nationaal beschermde soort, waarvoor de provincie Gelderland een algemene vrijstelling heeft afgegeven bij, onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen.
- Verblijfplaatsen in landhabitat van gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker en bastaardkikker kunnen verloren gaan als gevolg van de grondbewerking en beplantingswerkzaamheden. Het betreft nationaal beschermde soorten, waarvoor de provincie Gelderland een algemene vrijstelling heeft gegeven bij, onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht (Art. 1.11 van de Wnb).

6 Conclusies

Op grond van het onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

Wet natuurbescherming, onderdeel gebiedenbescherming

- Directe en indirecte effecten op instandhoudingsdoelen van soorten of habitattypen zijn uitgesloten omdat de ingreep niet leidt tot een grotere verstoringszone (dan wel tot een verstoringszone die tot in Natura 2000-gebied reikt).

Effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden zijn niet onderzocht. Voor het aspect stikstof kan gebruik gemaakt worden van partiële vrijstelling van de natuurvergunningplicht (geregeld in het artikel 2.9a).

Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming

- Verblijfplaatsen van de veldmuis kunnen verloren gaan als gevolg van de graaf- en beplantingswerkzaamheden. De veldmuis is een nationaal beschermde soort, waarvoor de provincie Gelderland een algemene vrijstelling heeft gegeven bij onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen.
- Verblijfplaatsen in landhabitat van algemene amfibieënsoorten kunnen verloren gaan als gevolg van de graaf- en beplantingswerkzaamheden. Het betreft nationaal beschermde soorten, waarvoor de provincie Gelderland een algemene vrijstelling heeft gegeven bij onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht (Art. 1.11 van de Wnb).

Voor de werkzaamheden hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Toetsing aan het beleid voor het GNN / GO

- De voorgenomen bosontwikkeling heeft geen negatieve effecten op naastgelegen GNN / GO terreinen. De uitbreiding van de functie natuur kan een gunstig (versterkend) effect hebben op de functie van smalle GNN onderdelen in de nabijheid van het plangebied. Als gevolg van de voorgenomen bosontwikkeling kunnen op den duur positieve effecten verwacht worden op het functioneren van het GNN / GO.

7 Literatuur

Provincie Gelderland, 2021. Omgevingsvisie Gaaf Gelderland. Provincie Gelderland, Arnhem.

Provincie Gelderland, 2018. Provinciaal Inpassingsplan Lingegebied & Diefdijk Zuid. Provincie Gelderland, Arnhem.

Bijlage I Wettelijk kader

Inleiding

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (kortweg: Wnb) in werking. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Met de inwerkingtreding van de Wnb zijn de provincies het bevoegde gezag voor de ontheffing- en vergunningverlening voor plannen en projecten en voor het vaststellen van vrijstellingsregelingen. Bij provincie overschrijdende projecten is dit de minister van EZ.

Deze bijlage vat het wettelijk kader samen voor toetsing van ruimtelijke ingrepen en andere handelingen. In paragraaf 1.2 komen algemene bepalingen van de wet aan de orde. Gebiedsbescherming is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' en is hier samengevat in paragraaf 1.3. De bescherming van soorten is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en in deze bijlage samengevat in paragraaf 1.4. De bescherming van bomen en bos is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 4 Houtopstanden, hout en houtproducten' en is hier samengevat in paragraaf 1.5. Andere onderdelen van de Wnb zoals jacht, schadebestrijding, overlastbestrijding, faunabeheer en omgang met exoten maken geen deel uit van deze bijlage.

Algemene bepalingen

Art 1.10 De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

Art 1.11 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorgplicht houdt in elk geval in dat handelingen waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat ze nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten achterwege blijven, dan wel dat noodzakelijke maatregelen worden getroffen om negatieve gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen ze beperkt of ongedaan worden gemaakt.

Art 1.12 Gedeputeerde staten van de provincies dragen zorg voor:

- het nemen van de nodige maatregelen voor de bescherming, de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden in voldoende gevarieerdheid voor alle van nature in het wild levende vogelsoorten en planten en dieren en hun habitats van bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn en habitattypen van bijlage I van de Habitatrichtlijn;

- het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende van nature in het wild voorkomende dier- en plantensoorten;
- de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland.

Gedeputeerde staten kunnen gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en 'bijzondere provinciale landschappen'.

Natura 2000-gebieden

De Wnb heeft tot doel het beschermen en in stand houden van Natura 2000-gebieden.

Relevante wettelijke bepalingen

De beoordeling van projecten en andere handelingen wordt geregeld in artikel 2.7 tot en met artikel 2.9. Aanwijzingsbesluiten geven de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de leefgebieden voor vogels van de Vogelrichtlijn, de natuurlijke habitats en de habitats van soorten van de Habitatrichtlijn. De instandhoudingsmaatregelen zijn voor elk gebied beschreven in het beheerplan. Tevens beschrijft het beheerplan welke handelingen en ontwikkelingen in het gebied en daarbuiten het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Voor het uitvoeren van plannen of projecten kan GS de verplichting opleggen tot preventieve of herstelmaatregelen. Dit is niet van toepassing indien voor het plan of project een (omgevings)vergunning is verleend.

Beoordeling van plannen en projecten

Art. 2.7 Voor een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie (in cumulatie) met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, is een **passende beoordeling** noodzakelijk.

Er is een **vergunning** nodig van GS voor projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. De bevoegdheid ten aanzien van de vergunningverlening ligt bij GS van de provincie waarin het project wordt uitgevoerd.

Er geldt een **uitzondering op de vergunningprocedure** op grond van de Wet natuurbescherming: als via een andere wettelijke bepaling een passende beoordeling verplicht is (bijvoorbeeld op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding) voor de besluitvorming.

Art. 2.9 Géén vergunning is nodig:

- Als het project of de handeling is opgenomen in een Natura 2000-beheerplan of in een vastgesteld programma voor Natura 2000-gebieden (zoals de PAS). Voorwaarde is dat 1) ten aanzien van het plan of het programma een passende beoordeling van projecten is uitgevoerd waaruit de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten, en 2) dat het bestuursorgaan dat het plan of programma heeft vastgesteld, tevens bevoegd gezag is voor vergunning-verlening of dat dit bestuursorgaan heeft ingestemd heeft met het plan of programma.
- Als het project of de handeling al bestond of bekend was op de referentiedatum 31 maart 2010 of later als het gebied later is aangewezen (ook wel bekend als bestaand gebruik).
- Als het project of de handeling behoort tot door PS bij verordening aangewezen categorieën van gevallen.

Toelichting op begrippen

Habitattoets

De habitattoets is de verzamelnaam van toetsingen van effecten van plannen en projecten op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In beginsel worden de effecten van plannen en projecten op Natura 2000-gebieden 'passend beoordeeld'. Als er kans is op significant negatieve effecten en mitigerende maatregelen bij de beoordeling zijn betrokken wordt gesproken over een '**passende beoordeling**'. Om procedurele redenen kan er voor worden gekozen om een **oriëntatiefase** – soms ook wel '**voortoets**' genoemd – te doorlopen. De inhoudelijke studie is in de oriëntatiefase in grote lijnen identiek aan een passen de beoordeling, echter mitigerende maatregelen zijn bij de oriëntatiefase niet bij de beoordeling betrokken. Als de conclusie is dat significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten en maatregelen nodig zijn om significant negatieve effecten met zekerheid te voorkomen, zal alsnog een passende beoordeling nodig zijn.

Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen ter voorkoming of beperking van het (mogelijke) effect van het project of andere handeling en deze maatregelen zijn onlosmakelijk verbonden zijn met een project / andere handelingen

Cumulatieve effecten

Voor de habitattoets geldt uitdrukkelijk dat voor elke activiteit onderzocht moet worden of er mogelijke significante effecten zijn als gevolg van de activiteit afzonderlijk en in combinatie met andere plannen en projecten. In het laatste geval moeten de gezamenlijke ofwel cumulatieve effecten beoordeeld worden in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Het gaat daarbij om alle plannen en projecten die op bestuurlijk niveau zijn goedgekeurd en die nog niet (volledig) zijn gerealiseerd.

Significantie

Van significante effecten kan sprake zijn als ten gevolge van het plan of project realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen wordt bemoeilijkt of onmogelijk wordt gemaakt. In de Leidraad bepaling Significantie is het begrip 'significante gevolgen' toegelicht.¹

Externe werking

Ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn als die activiteiten negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied (kunnen) veroorzaken. Dit wordt de 'externe werking' van de bescherming genoemd.

Voormalig Programma Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Het PAS is opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat het PAS niet voldoet aan de Habitatrichtlijn. Dit betekent o.a. dat de in de PAS gehanteerde grenswaarden vervallen en voor elke bijdrage aan de depositie 'hoe klein ook' ecologische gronden moet worden onderbouwd wat de effecten zijn of dat deze verwaarloosbaar zijn of kunnen worden uitgesloten

Het voormalige PAS programma beoogde met een gericht pakket van herstelmaatregelen enerzijds waarborgen te geven voor behoud en herstel van stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten en anderzijds ruimte te bieden voor nieuwe economische activiteiten. Voor projecten die vermeld zijn op een lijst met prioritaire projecten was op voorhand ruimte gereserveerd. Voor nieuwe projecten (niet-prioritair) gold bij een toename van stikstofdepositie op een stikstof gevoelig habitat met thans al een overschrijding het volgende:

- Activiteiten met een stikstofdepositie vanaf 1 mol/ha/jaar zijn vergunningplichtig.
- Activiteiten met een stikstofdepositie onder 0,05 mol/ha/jaar zijn niet vergunningplichtig.
- Voor activiteiten met een stikstofdepositie tussen 0,05 mol/ha/jaar – 1 mol/ha/jaar moet voor het Natura 2000-gebied worden nagegaan wat de actuele geldende grenswaarde is. Bij 95% uitgegeven depositieruimte wordt de grenswaarde verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar; dan is dus een vergunning nodig bij een stikstofdepositie hoger dan 0,05 mol/ha/jaar (anders bij 1 mol/ha/jaar)

De omvang van de stikstofdepositie als gevolg van een project moet worden vastgesteld aan de hand van het rekenmodel AERIUS Calculator.

¹ Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. Publicatie Steunpunt Natura 2000, versie 27 mei 2010.

Op 9 maart 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering aangenomen. Deze introduceert in de Wet natuurbescherming drie resultaatsverplichtende omgevingswaarden en een programma met maatregelen om de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden te verminderen en de natuur in die gebieden te verbeteren. Ook introduceert de wet een partiële vrijstelling voor de stikstofemissie van bouwwerkzaamheden. Ten slotte introduceert het een programma met maatregelen gericht op het legaliseren van voorheen vergunningvrije projecten met geringe depositie. De partiële vrijstelling betreft alle aanlegactiviteiten en omvat de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden, inclusief transport van werknemers en werktuigen van en naar de bouwplaats, en de emissies van werktuigen op de bouwplaats.

6.1 Soorten

Verbodsbepalingen

De Wnb onderscheid bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

Art. 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

- 1 Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels (VR artikel 1) te doden of te vangen.
- 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder 1 te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder 1 te rapen en deze onder zich te hebben.
- 4 Het is verboden vogels als bedoeld onder 1 opzettelijk te storen.
- 5 Het verbod, opzettelijk storen, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het ministerie heeft een lijst gemaakt van soorten vogels die hun nest doorgaans het hele jaar door of telkens opnieuw gebruiken. Deze nesten zijn jaarrond beschermd¹. Voor andere soorten geldt dat de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij (in het broedseizoen) in gebruik zijn.

Art. 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

- 1 Het is verboden in het wild levende **dieren** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage II, VvBonn Bijlage I) opzettelijk te doden of te vangen.
- 2 Het is verboden dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te verstoren.
- 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 te beschadigen of te vernielen.
- 5 Het is verboden **planten** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage I) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Art. 3.10 Beschermingsregime andere soorten

¹ Zie de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingrepen, ministerie van LNV, augustus 2009.

- 1 Het is verboden in het wild levende **zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers** van de soorten, genoemd in de bijlage bij de Wet, onderdeel A, natuurbescherming opzettelijk te doden of te vangen.
- 2 Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- 3 Het is verboden **vaatplanten** genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij de Wet natuurbescherming, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

Gedeputeerde staten kunnen een ontheffing verlenen van verboden die gelden voor Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Art 3.3), Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Art 3.8) en Beschermingsregime andere soorten (Art 3.10 lid 2). Provinciale staten en de Minister kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden (Art 3.3, Art 3.8)

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing,
- er is voldaan aan een in Art 3.3 dan wel Art 3.8 genoemd belang,
- er is geen sprake van een verslechtering van de (gunstige) staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gesteld om schade te beperken of te compenseren zodat er geen afbreuk wordt gedaan aan de Svl.

Art 3.3, Art 3.8 De verboden voor zijn niet van toepassing op handelingen ten behoeve van instandhoudingsmaatregelen en handelingen in het kader van een Natura 2000-beheerplan of een vastgesteld programma (zoals bijvoorbeeld de PAS).

Art. 3.10 Voor soorten vallend onder 'Beschermingsregime andere soorten' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de **ruimtelijke inrichting of ontwikkeling** van gebieden en **bestendig beheer of onderhoud**.

Art. 3.31 De hierboven genoemde verboden onder de drie beschermingsregimes zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde **gedragscode** en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer of onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

6.2 Houtopstanden

Hoofdstuk 4, paragraaf 4.1 van de Wnb regelt de verbodsbepalingen ten aanzien van houtopstanden. De Wet natuurbescherming beschermt houtopstanden met een oppervlakte van minimaal 1000 m² en rijbeplantingen die bestaan uit meer dan 20 bomen (art. 1.1).

Art. 4.1 De bepalingen in § 4.1 hebben o.a. geen betrekking op houtopstanden binnen de bebouwde kom, op erven of in tuinen, wegbeplantingen, beplanting langs rijkswegen, boomsingels en in het geval van het dunnen van een houtopstand.

Art. 4.2 Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.

Art. 4.3 Als een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, geldt een plicht tot herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen.

Art. 4.4 De bepalingen in § 4.1 zijn eveneens niet van toepassing als het vellen van houtopstanden en herbeplanten wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.

In de artikelen van § 4.1 zijn meer uitzonderingen aangegeven.

Bijlage II Instandhoudingsdoelen Lingegebied en Diefdijk-Zuid

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	glanshaver	ontwerp	=	=	C	
H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	grote vossenstaart	ontwerp	=	=	C	
H7230 - Kalkmoerassen		definitief	>	>	B2	
H91E0A* - Vochtige alluviale bossen	zachthoutoibossen	definitief	= (<)	=	C	
H91E0B* - Vochtige alluviale bossen	essen- iepenbossen	definitief	= (<)	=	C	
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegeleidende bossen	definitief	= (<)	>	C	

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=	C	3.11,W
H1145 - Grote modderkruiper	definitief	>	>	>		3.11,W
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1166 - Kamsalamander	definitief	>	>	>		3.11,W
H1337 - Bever	ontwerp	>	=	=	C	